

## KREPITEV SKLADNOSTI POSLOVANJA SKOZI PRIZMO NADZORSTVENE FUNKCIJE

Številni korupcijski škandali, povezani s poslovanjem javnega sektorja, zadnja leta razburjajo javnost predvsem iz naslednjih razlogov: v njih se pojavljajo akterji, ki so praviloma stalnica v tem poslovanju in ni videti, da bodo iz tega poslovanja umaknjeni; občutenje, da javnih sredstev ni mogoče ustrezno zavarovati in preprečiti njihovo zlorabo; *modus operandi* takšnega škodljivega poslovanja je skorajda javna skrivnost, pa vendar se nič ne spremeni; nadzorni organi in sodni sistem se na takšne nezakonite prakse ne odzivajo na ustrezen način. Kaj je vsem tem razlogom skupno? Nedelovanje nadzornih mehanizmov.

Skozi desetletja se pod takšnimi ali drugačnimi imeni razvijajo različna orodja za krepitev zakonitega, transparentnega in učinkovitega delovanja institucij javnega in zasebnega sektorja, s pomočjo katerih naj bi se država spopadala s korupcijo in njenimi tveganji. Programi skladnosti poslovanja, načrti integritete, orodja za integriteto, upravljanje s korupcijskimi tveganji in še druga – vsa ponujajo podobne oziroma

dopolnjujoče se pristope za doseganje istih ciljev. Izobraževanja in usposabljanja so številna, izobraževalno gradivo vedno novo in še boljše. Če zakonodajni okvir daje možnosti za uporabo teh orodij in če obstajajo tudi načini, da se naučimo ta orodja uporabljati, je logično vprašanje naslednje: kaj torej ne deluje oziroma kaj sploh še lahko storimo?

Najprej je potrebno razjasniti, kaj je bistvo naše zavezanosti k uporabi orodij za integriteto oziroma preprečevanje koruptivnih praks. Si želimo z njimi zgolj popraviti ugled navzven ali delovanje institucij tudi v resnici izboljšati? Če je odgovor pritrdilen na drugi del vprašanja, potem je potrebno najprej vzpostaviti ustrezne mehanizme notranjega in zunanjega nadzora. Ta je namreč bistven za delovanje omenjenih orodij. Tu mora biti vložek tako samih institucij kot njihovih nadzornih organov bistveno okrepljen. Dejstvo je namreč, da so se prej omenjena orodja pričela razvijati ne zaradi same želje »biti še boljši«, temveč zaradi negativnih posledic, ki sta jih javni in zasebni sektor utrpela zaradi koruptivnih

praks in sta se bila nanje primorana ustrezno odzvati.

Pri tem pa je potrebno v nadzor vgraditi njegov bistven element: njegovo preventivno funkcijo. Zmotno je prepričanje, da nadzor pomeni zgolj ustrezno kaznovanje zaradi storjene kršitve. Nadzor je bistveno več kot to; predvsem mora predstavljati način, kako objektu nadzora sporočiti, ali so njegova prizadevanja na področju zagotavljanja zakonitega, transparentnega in učinkovitega delovanja zadostna in kako jih nadgraditi. Zato je pomembno, da nadzorni organi, najsi gre za državne organe ali organe nadzora znotraj posamezne institucije, delujejo v smeri ustvarjanja spodbudnega okolja za skladno poslovanje.

**Mag. Vita Habjan Barborič**  
**vodja Centra za integriteto in preventivo,**  
**Komisija za preprečevanje korupcije**

### PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:

<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

### IZ VSEBINE

Vloga državnih organov pri krepitvi programov skladnosti poslovanja v podjetjih ..... stran 2

S filmom nad korupcijo..... stran 5

Zaključna slovesnost ustvarjalnega natečaja »Posnemi filmček, zatri korupcijo« ..... stran 5

Ugotovitve glede nabave medicinskih pripomočkov v bolnišnicah..... stran 6

# Vloga državnih organov pri krepitvi programov skladnosti poslovanja v podjetjih

## Ali državni organi in institucije pri nas vedo, kakšen je pomen in značaj njihovega vpliva na razvoj (ali zaviranje) programov skladnosti in integritete v podjetjih?

Program integritete je potrebno opredeliti kot domišljen, dokumentiran in učinkovit sistem upravljanja skladnosti in etičnosti poslovanja, tako na področju zaznavanja in preprečevanja korupcije kot tudi drugih vrst kršitev predpisov, notranjih aktov, temeljnih etičnih načel, standardov dobrega upravljanja ter dobrih praks. Vsega, kar je temelj poštenega, profesionalnega in kredibilnega delovanja organizacij, če govorimo o njihovi integriteti.

Izhajajoč iz zgodovine številnih škandalov korporacij in institucij javnega sektorja vidimo, da imajo ti veliko ozadja prav v koruptivnih praksah, pa tudi računovodskih manipulacijah, zlorabah zaupanja investitorjev, zlorabah pooblastil in seveda sredstev v zasebnem in javnem sektorju. Upravljanje skladnosti in etičnosti poslovanja se je kot posebna funkcija v okvirju notranjega upravljanja podjetij in institucij v svetu razvila prav iz razloga, da preprečuje, zaznava in končno tudi preiskuje različne vrste kršitev. Da pomaga povrniti in krepiti zaupanje v podjetja in institucije v katerikoli dejavnosti ter da že preventivno ohranja njihovo integriteto s pomočjo mehanizmov za učinkovito in pravočasno zaznavanje in izpolnjevanje zahtev glede skladnosti in etike poslovanja ter s tem uravnoteženo varovanje interesov različnih deležnikov.

Ena večjih prelomnic, ki je v svetu tlakovala pot in postavila temelje dokaj enotnim standardom programov skladnosti in etike, so ameriške zvezne smernice za kaznovanje organizacij (US Federal Sentencing Guidelines) iz leta 1991, ki v VIII. poglavju vključujejo razdelek o učinkovitem programu skladnosti in etike, temelječem na naslednjih sedmih korakih:

1. ustrezni in ažurni notranji akti, politike in postopki;
2. kontinuirano izobraževanje in usposabljanje zaposlenih glede zahtev skladnosti in etike;
3. pooblaščen oseba, pristojna za vzpostavitev in vodenje programa skladnosti in etike;
4. izvajanje dolžnega nadzora s strani organov upravljanja v podjetju (uprava in nadzorni svet se redno seznanjata s stanjem na področju skladnosti in etike v podjetju, sprejemata oziroma potrjujeta ukrepe za obvladovanje s tem povezanih tveganj, nudita lasten zgled ter primeren ton z vrha);

5. redno izvajanje kontrol glede skladnosti in etike v poslovnih praksah in procesih (»compliance audit and monitoring«);
6. sistem nagrajevanja, ki spodbuja zakonito in pošteno delovanje ter odvrača od kršitev;
7. učinkovit odziv, ki vključuje učinkovito notranje preiskovanje ter pošteno, sorazmerno in učinkovito ukrepanje, tako v posameznih primerih kršitev kot tudi v smislu prepoznavanja in odprave šibkosti za preprečevanje bodočih podobnih primerov.

To je ameriškim podjetjem že pred četrto stoletja dalo jasno sporočilo, na podlagi katerih meril bodo sodišča presojala odgovornost in tudi višino sankcij zoper organizacije iz kateregakoli sektorja, v primeru da so le-te vpletene v kazniva dejanja. Ob odločni represiji in strogi kaznovalni praksi ameriških organov je postal za ameriška podjetja že od devetdesetih let prejšnjega stoletja dalje ne kakršenkoli, temveč učinkovit program skladnosti in etike ključen obrambni ščit pred hudimi posledicami zanje kot pravne osebe (in njihov management) pri presoji odgovornosti za kazniva dejanja. Dodatno k temu je odločno povečanje pregona na podlagi že prej obstoječega ekstra-teritorialnega zakona o preprečevanju mednarodne korupcije, Foreign Corruption Practices Act (FCPA), v letih od 2005 do 2008 pospešilo dodatno okrepitev programov skladnosti ameriških podjetij, posebej na področju tveganj podkupovanja pri njihovem mednarodnem poslovanju.

Standardi, ki jih je na področju obvladovanja tveganj za korupcijo ter programov skladnosti in etike na splošno postavila praksa v ZDA, so se razširili tudi na druge celine in so danes prevladujoči oziroma jih drugi nacionalni organi, podjetja in organizacije prevzemajo in nadgrajujejo. Ameriški organi namreč na področju pregona mednarodne korupcije pri odločanju o odgovornosti in sankcioniranju korporacij ne presojujejo le njihovih praks v ožjem smislu, v okvirju le njihovega notranje kontrolnega sistema, temveč širše - obravnavajo tudi prakse njihovih odvisnih družb, izvajalcev, podizvajalcev, agentov, posrednikov ter drugih poslovnih partnerjev na kateremkoli trgu na svetu.

Ameriški organi imajo vzpostavljen tudi učinkovit sistem za prijavo korupcije z zaščito žvižgačev, vključno s prepri-

čljivo finančno zaščito, ki se meri v odstotkih izrečene globe, in lahko dosega tudi več milijonov dolarjev nagrade. Tarča so ameriška in druga, z ameriškim trgom kakorkoli povezana, (mednarodna) podjetja po vsem svetu.

Podjetja v različnih gospodarstvih, ki so bodisi del ameriških skupin, skupin družb, ki kotirajo na ameriški borzi ali pa lokalna podjetja, ki poslujejo z ameriški podjetji ali s katerimi od prej navedenih družb, so primorana izpolnjevati zahteve in standarde po ameriški zakonodaji, ne glede na lokalno zakonodajo in ne glede na prakse nacionalnih organov. V nasprotnem primeru bodisi ne morejo poslovati z mnogimi mednarodnimi partnerji in imajo omejene vire financiranja (kar je z vidika posla velika ovira) bodisi tvegajo milijonske sankcije neposredno ali pa posredno, preko odškodninske odgovornosti partnerjem, katerim jamčijo za izpolnjevanje teh standardov.

Tudi v Sloveniji videvamo v zadnjih letih vse več takšnih zahtev s strani mednarodnih partnerjev, prav tako pogodbe s tujimi finančnimi institucijami oziroma splošni pogoji poslovanja z njimi vključujejo tovrstne zahteve, najpogosteje o skladnosti z ameriškim FCPA in z britanskim UK Bribery Act ter z mednarodnimi standardi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Razlika med slovenskimi podjetji pri tem je, da se nekatera tega tveganja zavedajo, mnoga pa ne, zlasti ne standardov s področja preprečevanja korupcije. Za slovenska podjetja namreč tveganje nezadostnih in neukinkovitih (ali sploh neobstoječih) internih programov skladnosti na področju preprečevanja korupcije (ali programov integritete) za zdaj ne predstavlja toliko posledice pregona in kaznovanja s strani slovenskih organov (ki deluje kot premalo učinkovito, pri mednarodnem poslovanju slovenskih podjetij pa je celo ničelno), temveč levji delež tega tveganja predstavljajo hude, tudi usodne posledice zaradi pregona in sankcij ameriških organov.

Med mednarodnimi dokumenti na področju protikorupcije gre vsekakor omeniti še Konvencijo OECD o boju zoper podkupovanje tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju iz leta 1997, na osnovi katere so države članice OECD tudi pod določenim pritiskom zaradi spremljanja in poročanja na področju zakonodaje in pregona glede te oblike korupcije. Vendar pa ta pritisk ni enako močan, kot so močni napor same ZDA pri pregonu mednarodne korupcije, niti ni tako neposreden v odnosu do podjetij na kateremkoli trgu, saj jih lahko v primeru kršitve ameriškega FCPA prizadenejo zelo neposredne sankcije, o katerih se tudi obsežno poroča v mnogih strokovnih in splošnih medijih.

Z vidika združitve moči na področju pregona korupcije v Sloveniji smo imeli zelo dober moment v letih 2010 do 2014. Za to so se namreč zgodili ključni preobrati v času poglobljanja in občutenja ekonomske krize, ko so nastale okoliščine, ki jih prej ni bilo. Občutno se je namreč zmanjšala toleranca širše družbe do koruptivnih in drugih slabih poslovnih praks, nastale so civilne in strokovne iniciative za povečanje aktivnosti organov in institucij na področju preprečevanja in pregona korupcije ter spod-

bujanja samo-reguliranja podjetij<sup>1</sup>, prišlo je tudi do določene stopnje politične volje - ali vsaj tako je kazalo. Po realiziranem političnem preobratu in popravku gospodarskega gibanja v smer stabilizacije in celo rasti ter po izjalovitvi odmevnih sodnih postopkov, od leta 2015 dalje politična volja in aktivnosti pregona na tem področju ponovno nista izrazna.

Iz izkušenj najučinkovitejših držav pri pregonu korupcije vidimo, da so ključni dejavniki naslednji: usposobljenost in opolnomočenje vseh vrst in ravni pristojnih organov in institucij, primerna višina finančnih sredstev namenjenih za pregon ter trdna odločenost najvišjih odločevalcev (vse od močne politične volje navzdol).

Praksa je namreč pokazala, da aktivnost pristojnih organov in institucij na področju preprečevanja in pregona korupcije, gospodarskega kriminala in slabih poslovnih praks, povezanih z zlorabo javnih ali zasebnih sredstev nasploh, izrazito vpliva na razvoj in krepitev programov integritete v podjetjih. Če podjetja ocenjujejo tveganja iz naslova korupcije (in podobno tudi drugih sorodnih kršitev), ga presojujejo po njegovi naravi in dejavnikih povečanega tveganja ter po možnih negativnih posledicah v primeru, da se tveganje realizira. Če recimo obstaja možnost, da bi podjetje z določenimi poslovnimi praksami kršilo le domačo zakonodajo, je tveganje bistveno nižje, kot če obstaja možnost, da hkrati krši tujo zakonodajo, zlasti ameriški FCPA ali britanski UK Bribery Act. Ob navedenem je tveganje iz naslova korupcije dodatno povečano, če podjetje posluje na geografskem območju z visokim indeksom percepcije korupcije («Corruption Perception Index» po metodologiji Transparency International), v veliki meri uporablja zastopnike, posrednike, sklepa posle z državnimi organi in je celotno njegovo poslovanje na tujih trgih odvisno od posebnih soglasij in licenc s strani državnih organov ipd. Po posledicah pa se kritičnost tveganja za korupcijo in podobne kršitve presoja po možnih finančnih sankcijah, možni civilni in kazenski odgovornosti, prepovedi glede poslovanja (prepoved v postopkih javnega naročanja, odvzem licenc ipd.), omejitvah poslovanja s tujimi finančnimi in drugimi institucijami (uvrstitev na črne liste), mednarodni izgubi ugleda, izgubi obstoječih poslov ipd. Vidimo, da so vse posledice v glavnem odvisne od tega, ali so primeri slabih praks sploh odkriti in nato preganjani. Velika množica predpisov in zakonskih zahtev, ob slabem nadzoru, pregonu in ukrepanju pri nas pri udeležencih trga velikokrat zbuja občutek, da se »itak nič ne zgodi« tistim, ki ne igrajo po načelih poštenja in po pravilih, ostali pa so naivni in so v tekmi za posel mnogokrat na slabšem.

Zatorej je za slovenska podjetja tveganje pregona korupcije visoko oziroma sploh realno v glavnem le takrat, ko pri njihovem mednarodnem poslovanju obstaja kakršenkoli ameriški element. Kljub temu, da je ta prisoten pri

<sup>1</sup> Slovenske smernice korporativne integritete iz leta 2014, ki so nastale kot 'glas gospodarstva' o nesprejemljivosti korupcije pri poslovanju, izraziti nuji po povrnitvi zaupanja v slovenska podjetja in potrebi po samoregulaciji, prevzemu dobrih praks na področju programov skladnosti in integritete. Smernice je pripravila delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov Slovenskega združenja nadzornikov, Združenja manager Gospodarske zbornice Slovenije in Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani.

večini slovenskih podjetij, ki poslujejo širše mednarodno, se tovrstni primeri pregona in ukrepanja na podlagi ameriškega FCPA zoper slovenska podjetja v praksi še niso realizirali, zato je zavedanje in znanje na tem področju relativno nizko. Posledično so gospodarsko in širše družbeno okolje ter splošna javnost nepoučeni in prevečkrat celo negativno naravnani tudi do najbolj značilnih in najbolj učinkovitih notranje-kontrolnih mehanizmov, ki so jih po vzoru dobrih praks začela razvijati nekatera slovenska podjetja.

Ob ignoranci in nepoučenosti mnogih državnih organov in institucij na tem področju, se slovenska podjetja in podjetja, povezana s tujimi korporacijami pri nas, ki delujejo po višjih standardih glede krepitve svojih programov integritete po mednarodnih standardih in uveljavljenih mednarodnih praksah, soočajo z vrsto ovir in odvračilnih dejavnikov za takšno poslovanje. Namesto, da bi državne institucije s predpisi, smernicami ter prakso nadzora, pregona in ukrepanja spodbujala tista podjetja, ki želijo obvladovati s korupcijo povezana tveganja ter zaščititi sebe in svoje deležnike, odvrčala in sankcionirala pa tista podjetja, ki tega ne delajo, je trenutna realnost v Sloveniji mnogokrat ravno nasprotna.

**Zaradi opisane situacije v Sloveniji obstaja in se še naprej vzdržuje ena pomembnih ovir za konkurenčnost ter razvoj gospodarskega in družbenega okolja, da ne govorimo o vplivu na splošno integriteto in mednarodno podobo slovenskega javnega in zasebnega sektorja.**

Kaj pa lahko tudi organi, ki morda nimajo pooblastil s področja zakonodaje, pregona ali pravosodja, kot je tudi

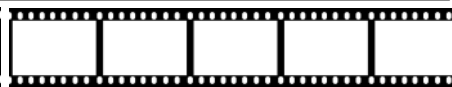
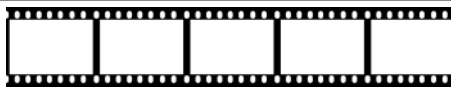
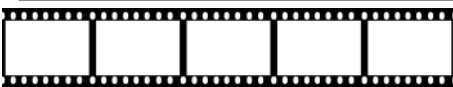
Ponazoritev nespodbudnega okolja za razvoj skladnosti poslovanja pri nas predstavlja recimo primer podjetja, ki je v postopku inšpekcijskega nadzora organu izkazalo, da je že prej samo ugotovilo šibkost v svojem sistemu v zvezi z očitano kršitvijo in sprejelo ukrepe za njihovo sistemsko odpravo. Organ je to uporabil kot dokaz zoper samo podjetje in ga kaznovalo, namesto da bi mu po vzoru dobrih mednarodnih praks kot olajševalno okoliščino priznalo učinkovito delovanje notranjih kontrol, lastno skrbnost in ukrepanje.

Primer kako državni organi in institucije praktično spodbujajo programe skladnosti in integritete v podjetjih, s tem pa tudi delo mnogih strokovnjakov na tem področju, je poleg opisanega pokazala tudi praksa davčnega organa. Ta lahko namreč učinkovito izvede nadzor in obnovi obdavčitev za nazaj pri podjetjih, ki so izvedla in dokumentirala obsežne in dosledne postopke notranjih preiskav preteklih slabih praks, medtem ko tega ne bo naredil pri tistih, ki tega niso storila (ker primeri, ki jih davčni organ lahko uporabi zoper samo podjetje niso raziskani in kršitve niso dokumentirane). Na ta način so podjetja, ki ravnajo bolj skrbno in odgovorno, ponovno na slabšem od tistih, ki ne izkazujejo enake skrbnosti za samo-razčiščevanje in prevzemanje odgovornosti.

KPK, storijo ali še naprej morda intenzivneje delajo, da bi vendarle pozitivno vplivali na razvoj programov integritete v slovenskih podjetjih? Z vsemi svojimi pooblastili in zakonskimi možnostmi si lahko prizadevajo vplivati na okrepitev nadzora, pregona in ukrepanja. V ta namen lahko dodelijo tudi posebna sredstva in usposobljeno, okrepljeno osebje. Pooblaščenice osebe pri pristojnih organih nadzora, pregona in ukrepanja lahko tudi neprestano ozaveščajo, učijo, usposabljujejo na področju korupcije in podkupovanja. Izdajajo lahko smernice glede učinkovitih programov integritete za podjetja in kot olajševalno okoliščino promovirajo učinkovitost teh programov v postopkih nadzora in sankcioniranja. Pri tem in pri krepitvi politične volje za izboljšanje nadzora, pregona in ukrepanja na področju korupcije pa naj sodelujejo tudi s strokovno in poslovno skupnostjo.

**V Sloveniji je kljub vsemu vedno več podjetij, ki na novo vzpostavljajo, krepijo ali vzdržujejo programe skladnosti in integritete, saj se zavedajo, da je to pomembna kompetenca posebej pri mednarodnem poslovanju in velika prednost z vidika krepitve zaupanja do vseh deležnikov. Takšna podjetja imajo namreč dolgoročno stabilnejši posel, bolj zavzete in usposobljene zaposlene, kvalitetnejša poslovna partnerstva in bolj lojalne stranke. Državni organi in institucije pa imajo na tem področju odlično priložnost in še veliko prostora za izravnavo standardov trga ter izboljšanje konkurenčnosti in ugleda slovenskega gospodarstva.**

*Andrijana Bergant, univ. dipl. prav., EMBA, CCEP-I  
Predsednica, Evropski inštitut za skladnost in etiko  
poslovanja - EISEP*



## S filmom nad korupcijo

Komisija za preprečevanje korupcije tudi letos v prazničnem decembru v Kinoteki pripravlja filmski festival »Film proti korupciji«. Festival bo, kot obeležitev mednarodnega dneva boja proti korupciji (9. december), potekal od ponedeljka, 12. decembra, do sobote, 17. decembra. To bo že tretji festival protikorupcijskega filma, ki ga komisija pripravlja v sodelovanju s Kinoteko.

Namen dogodka je skozi popularno kulturo, konkretno s pomočjo filma, opozoriti na problematiko spodbujanja integritete v družbi in izpostaviti pomembnost boja proti korupciji ter osveščati o problematiki, pred katero si prepogosto tatkamo oči.

Tokrat si bodo gledalci lahko ogledali pet filmov, ki vsak na svoj način nazorno in raznoliko predstavljajo omenjeno tematiko. V sklopu festivala bo v torek 13. decembra 2016 potekala tudi okrogla miza na temo v zadnjem času še posebej priljubljene tematike žvižgačev. Okrogli mizi bo sledila projekcija enega novejših in bolj izpostavljenih filmov na to temo – »Snowden«.

### Gomora (Gomorra)

Matteo Garrone, Italija, 2008, 135'

Orožje, oblast, denar, kri: to so vrednote, ki vladajo v Neaplju in Caserti. Priče

smo nekaj dnev v življenju prebivalcev tega neusmiljenega sveta, prebivalcev, ki nimajo izbire in morajo spoštovati pravila sistema – Camorre. Le nekaj srečnih izbrancev lahko živi normalno. Gomora prikazuje vojne med klani in vsesplošno prekupčevanje z vsem mogočim. Filmska upodobitev protimafijske knjižne uspešnice Roberta Saviana. Napet, zgoščen in na trenutke nasilen triler, ki je leta 2008 v Cannesu osvojil veliko nagrado žirije.

### Bob Roberts

Tim Robbins, ZDA/VB, 1992, 102'

Republikanski kandidat za senatorja odkritih desničarskih, fašističnih političnih prepričanj, ki jih z velikim navdušenjem in ljubeznijo preliva v spevne country popevke, s katerimi prepričuje svoje volivce, se poda na volilno turnejo po državi. Udarna podoba bolezenskih simptomov sodobne »demokracije«: pohlep, nestrpnost, čaščenje videza, vsemogočnost medijev. Strupena, dokumentarno neposredna in zrela politična satira, režijski prvenec igralca Tima Robbinsa, naslika sodobno politiko kot neposreden in domala izključen produkt televizije.

### Prerok (Un prophète)

Jacques Audiard, Francija/Italija, 2009, 155'

Malik El Djebena, 19-letni fant, ki ne zna ne brati ne pisati, je obsojen na šest let zapora. Ko prispe odslužit kazen, se počuti neskončno osamljenega. Veliko mlajši je in šibkejši od drugih zapornikov. Že kmalu po prihodu si ga podredi vodja skupine korziških jetnikov, ki v zaporu uveljavljajo svoja pravila, in mu naloži vrsto »zadolžitvev«. Ko jih opravlja, se Malik hitro utrdi, dodobra spozna razmerja med jetniki in pravila življenja v zaporu ter si končno pridobi tudi popolno zaupanje vodje korziške skupine. A Malik ni le hitro učeči se fant, temveč premore tudi veliko drznosti; tako kmalu začne skrivoma razvijati lastno mrežo in ambiciozne načrte.

Silovito in navdušujoče celovito delo nam prinaša zanimiv vpogled v francosko kriminalno podzemlje, v katerem se zapor pojavlja kot metafora celotne družbe. Francoski Boter!

### Pokvarjeni poročnik: New Orleans (Bad Lieutenant: Port of Call New Orleans)

Werner Herzog, ZDA, 2009, 122'

Terrence McDonagh je policijski detektiv, ki preiskuje umore v New Orleansu. Med divjanjem orkana Katrina pred utopitvijo reši zapornika, zato ga nadrejeni nagradijo z napredovanjem v poročnika. Ker pa si je med reševanjem iz vode hudo poškodoval hrbet, je obsojen na jemanje močnih protibolečinskih tablet. Leto pozneje skuša Terrence zašiti preprodajalca drog, ki je brutalno umoril družino afriških priseljencev. Preiskava ga popelje v kriminalno podzemlje New Orleansa, medtem ko se sam bori z odvisnostjo od seksa, zdravil in kokaina.

### Snowden

Oliver Stone, Nemčija/ZDA/Francija, 2016, 134'

Pred tremi leti je ime Edward Snowden preplavilo domala vse svetovne medije. Nekdanji sodelavec ameriške Agencije za nacionalno varnost (NSA) je z razkritjem na tisoče tajnih vladnih dokumentov razgalil dejanski obseg nadzora telefonskih in spletnih informacij, ki ga ZDA vrši doma in v tujini.



**Film proti korupciji**

Ponedeljek, 12. december 2016  
19.30: Otvoritev  
20.30: Bob Roberts

Torek, 13. december 2016  
17.00: Okrogla miza  
18.30: Snowden

Sreda, 14. december 2016  
21.00: Pokvarjeni poročnik: New Orleans

Petek, 16. december 2016  
18.30: Prerok

Sobota, 17. december 2016  
20.00: Gomora

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE  
REPUBLIKA SLOVENIJA

**Zaključna slovesnost ustvarjalnega natečaja »Posnemi filmček, zatri korupcijo«**

Komisija je izvedla ustvarjalni natečaj za slovenske osnovnošolce s kratkim video filmom kot izraznim sredstvom. Osnovnošolci so lahko posneli kratek video z njihovim uvidom v to, kaj je korupcija in z njim sodelovali na natečaju.



Komisija je prejela 16 video filmov, posebna natečajna komisija, ki so jo sestavljali režiser in filmski pedagog Boštjan Vrhovec, dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Ljubljana Lana Bregar in predstavnica Komisije za preprečevanje korupcije Sonja Jelen, pa je izbrala pet najboljših. Za nagrado bodo avtorji izbranih filmov z dijaki in profesorji na slovenskih medijskih srednjih šolah, ki sodelujejo pri natečaju (Srednja medijska in grafična šola Ljubljana, Srednja šola za oblikovanje Maribor, Ekonomska šola Novo mesto in Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica), svoj video profesionalno posneli še enkrat, izdelki pa bodo tudi javno objavljeni.

Zaključna slovesnost bo potekala ob otvoritvi filmskega festivala »Film proti korupciji«, 12. 12. 2016 ob 20.30 uri v prostorih Slovenske kinoteke v Ljubljani.

**Zaključek natečaja Spoznavanje integritete v vrtcih skozi igro in sliko**

Komisija je po lanskoletnem pilotnem projektu z vrtci Občine Žalec letos prvič izvedla ustvarjalni natečaj, s katerim je želela najmlajše seznaniti s konceptom integritete. Projekt temelji na zgodbi z ilustracijami, s katero poskuša komisija vzbuditi razmišljanje otrok o »prav« in »narobe« na primeru, ki odraža neintegritetno ravnanje in njegove posledice.

Na ustvarjalni natečaj se je prijavilo sedem vrtcev in skupnosti vrtcev, za zaključek projekta pa bodo v decembru



v kontekstu mednarodnega dneva boja proti korupciji po vrtcih potekale razstave izdelkov s kratkimi zaključnimi dogodki, v katerih se bo komisija zahvalila sodelujočim za trud in prizadevnost pri ozaveščanju in vzgoji najmlajših o integriteti.

**Sestanek z NSIOS glede mnenja Komisije o predlogu zakona glede FIHO in FŠO**

Novembra je komisija gostila predstavnike Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS).

Udeleženci sestanka so obravnavali mnenje, ki ga je komisija podala na predlog Zakona o fundacijah za financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, ki je trenutno v medresorskem usklajevanju. V njem je komisija izpostavila nujnost vključitve varovalk, še posebej tistih, ki bi preprečevale nastanek okoliščin nasprotja interesov, združevanja več funkcij v eni osebi (ista oseba zaseda več položajev in opravlja več funkcij hkrati) in povečevale transparentnost na področju finančnega poslovanja z namenom krepitve integritetnega in transparentnega delovanja javnega sektorja oziroma porabe javnih sredstev. Komisija je pri tem poudarila, da vsekakor podpira invalidske organizacije pri njihovih prizadevanjih za participacijo pri delitvi sredstev, ki jim pripadajo, a hkrati opozorila, da je kot pri ostalih prejemnikih javnih sredstev tudi tu potrebna maksimalna stopnja transparentnosti in integritete.

**Komisija izdala ugotovitve glede nabave medicinskih pripomočkov v slovenskih bolnišnicah**

V novembru je komisija po sistemski obravnavi problematike nabav medicinskih pripomočkov v slovenskih bolnišnicah po »previsokih cenah« zaradi suma prisotne korupcije izdelala v javnosti precej odmevne Ugotovitve o posamičnem primeru, ki se nanašajo na problematiko nabav medicinskih pripomočkov v slovenskih bolnišnicah ter oblikovala Priporočila v zvezi z izvajanjem nabav medicinsko tehničnih pripomočkov multinacionalk v javnih zdravstvenih zavo-

dih preko posrednikov.

**Ugotovitve glede postopka izbire in imenovanja direktorja Centra za skladnost poslovanja NLB**

Komisija je na 39. seji senata v začetku novembra skupaj s prejetimi izjasnitvami objavila tudi zaključne ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi suma kršitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v zvezi s postopkom izbire in imenovanja nekdanjega namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije kot direktorja Centra za skladnost poslovanja NLB d.d.

Komisija je ugotovila, da postopek ni bil v celoti izveden transparentno in sledljivo niti s pravo mero skrbnosti pri odločanju, kar je okrnilo ugled NLB d.d. ter integriteto institucije. V primeru suma domnevnih kršitev instituta nasprotja interesov pri osebi Rok Praprotnik, komisija kršitev ni ugotovila in je postopek posledično ustavila.

**Odziv komisije na svetovni barometer korupcije**

Komisija se je ta mesec odzvala tudi na izsledke predstavljene v rednem letnem svetovnem barometru korupcije. Komisija se pridružuje zaskrbljenosti Transparency International Slovenije (TI) glede stanja korupcije v državi. Prav tako se strinja s pozivom k aktivaciji vseh sfer države in družbe pri boju zoper korupcijo. Ugotovitve raziskave kažejo na izrazito pomanjkanje zaupanja državljanov v delovanje ključnih institucij oblasti.

Komisija se zaveda, da je boj zoper korupcijo tek na dolge proge, ki potrebuje kontinuirane dejavnosti. Občasne aktivnosti so vsekakor dobrodošle in hvalevredne, a sistemski korupciji se lahko učinkovito zoperstavimo le s spremembo sistema samega. Te pa terjajo čas, precejšnja finančna sredstva in, kot to ugotavlja tudi TI, celosten pristop. Zagotovo pa morajo imeti podporo tudi v ustrezni zakonski podlagi, ki je pogoj usklajenega, dolgoročnejšega in premišljenega odziva na pojav korupcije.



KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na [www.kpk-rs.si](http://www.kpk-rs.si).  
 Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na [anti.korupcija@kpk-rs.si](mailto:anti.korupcija@kpk-rs.si).